

EL & STADSNÄT

KARLSTADS EL- OCH STADSNÄT AB

Karlstad 2024-01-31

karlstadsnat.se

2024-03-19

Ny 130 kV markkabel VL34 mellan
Karlstad östra mottagningsstation och
Karlstad norra och VL35 mellan
Karlstads norra mottagningsstation
och Karlstads västra
mottagningsstation, Karlstad
kommun, Värmlands län

2024-100314-0001

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

December 2023

Projektorganisation

Karlstad El- och Stadsnät AB
651 84 Karlstad

Telefonväxel: 054-5407400
Organisationsnummer: 556527-6739
karlstadsnat.se

Projektledare: Mattias Göthlin
Granskare: David Ålander

Konsult

Rejlers Sverige AB
Stationsgatan 12
753 40 Uppsala

www.rejlers.se

Uppdragsledare: [REDACTED]
Handläggare: [REDACTED]
Granskare: [REDACTED], [REDACTED] (HVC)

2024-03-19

2024-100314-0001

Innehållsförteckning

1.	Inledning	4
2.	Samrådets genomförande	4
3.	Yttranden och bemötanden	7
	3.1 Länsstyrelsen i Värmlands län	7
	3.2 Karlstad kommun	10
	3.3 Polismyndigheten Region Bergslagen	14
	3.4 Region Värmland	14
	3.5 Räddningstjänsten Karlstadsregionen	15
	3.6 Övriga myndigheter och statliga verk	15
	3.7 Organisationer	18
	3.8 Företag från Ledningskollen	18
	3.9 Fastighetsägare och allmänhet	19

2024-03-19

2024-100314-0001

1. Inledning

Syftet med föreliggande samrådsredogörelse är att sammanfatta samtliga yttranden från myndigheter, organisationer, företag, fastighetsägare och övriga berörda som inkommit under genomfört samråd. Karlstad El- och Stadsnät bemöter de inkomna synpunkterna i denna samrådsredogörelse.

Samrådsredogörelsen utgör en bilaga till koncessionsansökan.

2. Samrådets genomförande

Samrådet genomfördes som ett kombinerat undersöknings- och avgränsningssamråd under tiden 20 juni –18 augusti 2023.

Annons om samråd har annonserats i Nya Wermlands-Tidningen och Värmlands Folkblad den 23 juni 2023.

Inget öppet hus-möte har genomförts.

Samrådsgruppen utgjordes av alla ägare till fastigheter inom 20 m åt varje håll från de förslagna ledningssträckningarnas centrumlinje, totalt 420 stycken, plus berörda myndigheter och organisationer med flera.

Myndigheter och organisationer har bjudits in enligt Tabell 1. Eftersom projektet gäller markkabel i stadsmiljö så har vissa organisationer och myndigheter inte bjudits in till samråd, exempelvis Luftfartsverket, lokala flygplatser och Jordbruksverket. Inför samrådsutskick gjordes ett uttag ur ledningskollen och samrådsunderlag skickades till samtliga företag som listades. Observera att vissa organisationer har inkommit med två yttranden eftersom de valt att svara uppdelat på olika verksamheter.

Myndighetsdialog genomfördes med Länsstyrelsen i Värmlands län den 6 september 2023 och med Region Värmland den 8 september 2023.

Tabell 1. Samrådsparter i föreliggande samråd.

Lokala och regionala myndigheter	Inkom med svar
Länsstyrelsen Värmlands län	2023-11-16
Karlstad kommun, Miljöförvaltningen	2023-08-25
Karlstad kommun, Teknik- och fastighetsförvaltningen	2023-09-13

Polismyndigheten Region Bergslagen	2023-07-06
Region Värmland, fastighetskontoret	2023-08-23
Region Värmland, ambulansen	2023-09-06
Region Värmland, officiellt yttrande	2023-09-21
Räddningstjänsten Karlstadsregionen	2023-10-03
Myndigheter	Inkom med svar
Elsäkerhetsverket	2023-06-27
Energimyndigheten	2023-07-03
Försvarets radioanstalt (FRA)	.
Försvarmakten	2023-08-15
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	2023-09-04
Naturvårdsverket	2023-07-05
Post- och telestyrelsen	.
Riksantikvarieämbetet	.
Skogsstyrelsen	2023-08-14
Statens geotekniska institut	2023-09-06
Strålsäkerhetsmyndigheten	2023-09-18
Svenska kraftnät	2023-06-30
Sveriges geologiska undersökning	2023-06-30
Trafikverket, nr 1	2023-06-27
Trafikverket, nr 2	2023-07-06
Trafikverket kabel	.
Organisationer	Inkom med svar
BirdLife Sverige	.
Friluftsförbundet Karlstad	.
Karlstad hembygdsförening	.
Karlstad ornitologiska förening	.
Karlstad scoutkår	.

2024-03-19

2024-100314-0001

Klarälvens vattenråd	.
Klarälvsbanan	.
Naturskyddsföreningen	.
OK Tyr (Cykel- och orienteringsklubb)	.
Svenska Turistföreningen	.
Ledningskollen	Inkom med svar
Ellevio AB	2023-08-18
Karlstads Energi AB	.
Löfbergs lila fastigheter AB	.
Rudsgatornas fiberförening	.
Skanova, Elskyddsärenden	.
Tele2 Sverige AB	.
Telenor Sverige AB	.
Värmlands Bioenergi AB	.
Fastighetsägare och allmänhet (se bilaga 1 för komplett lista)	Inkom med svar
████████████████████	2023-08-21
██████████	2023-06-20
██████████	2023-08-03
██████████	2023-08-05
██████████	2023-08-09

2024-03-19

2024-100314-0001

██████████	2023-08-09
██████████ St1 Sverige AB	2023-08-23
██████████, ██████████. ██████████ ██████████ och ██████████ ██████████	2023-06-27
██████████	2023-08-18

2024-03-19

2024-100314-0001

3. Yttranden och bemötanden

Yttranden har inkommit från Länsstyrelsen i Värmlands län, Region Värmland, Karlstad kommun, andra myndigheter samt fastighetsägare och allmänhet.

3.1 Länsstyrelsen i Värmlands län

Länsstyrelsen inkom med ett yttrande i november med kompletterande synpunkter till det dialogmöte som hölls i september.

Länsstyrelsen har inte kännedom om några särskilda naturvärden på platsen för ledningen, men är av uppfattning att en NVI ska göras för delar där naturmark ska tas i anspråk så att naturmark med höga naturvärden kan kartläggas och undvikas. Vidare behöver skyddsvärda träd och alléer hanteras i MKB:n. Vad gäller fåglar så påminner Länsstyrelsen om att artskyddet är en förlängning av hänsynsreglerna och att i första hand ska åtgärder som innebär hänsynsåtgärder till fågellivet och alla fågelarter vidtas, och att där så inte är möjligt behöver en bedömning göras ifall något av förbudet i artskydds-förordningens § 4 riskerar att väckas.

Länsstyrelsen bedömer att den villkorade delen av fornlämningsområdet för den milstolpe som den föreslagna ledningsdragningen passerar omfattar 10 meter från lämningens yttre begräsning. Om arbete sker inom den villkorade delen av fornlämningsområdet krävs Länsstyrelsens tillstånd enligt 2 kap 12§ KML.

Länsstyrelsen noterar att passagen vid Sandbäcken inte följer cykelvägen och påpekar att ledningsgravar riskerar att bli nya spridningsvägar för föroreningar och att detta bör undvikas. Länsstyrelsen lyfter att det är förorenat kring Sandbäcksområdet med bl.a. PFAS och att MKB behöver inkludera en bedömning av hur ledningsdragningen kan påverka de parametrar som gäller för grundvattenförekomstens miljö kvalitetsnorm.

Den planerade åtgärden berör sekundär skyddszon för Kattfjordens vattenskyddsområde där bland annat förbud mot

markutfyllnad och återfyllning med förorenade massor eller med massor med okänd miljöstatus gäller.

Vid passage av vattendrag krävs en anmälan om vattenverksamhet och inför förläggning under Klarälven ska en inventering utföras av Klarälvens botten för att säkerställa att inga skyddsvärda vattenlevande organismer kan skadas i samband med tryckning. Länsstyrelsen nämner flat dammussla som en art som förekommer i Klarälven.

Förslaget går i närheten ett dikningsföretag och Länsstyrelsen informerar om att passage av markavvattningsföretag och dess huvudfåra kan omfattas av tillståndsplikt enligt 11 kap. 13 § MB, om huvudfårans djup och läge samt avbördning kan komma att förändras.

Länsstyrelsen informerar också om att Rudstjärnet hyser den invasiva arten vattenpest som behöver beaktas i MKB.

Länsstyrelsen avslutar med att konstatera att även om inte [mottagningsstationerna] ingår i koncessionen kommer de till som en följd av ny ledning och får anses vara en sådan kumulativ effekt som behöver ingå i miljökonsekvensbeskrivningen.

2024-03-19

2024-100314-0001

Karlstad EI- och Stadsnätts bemötande

Karlstad EI- och Stadsnät anser inte att en naturvärdesinventering behöver göras eftersom det endast är få områden med naturmark som berörs, och de är inventerade sedan tidigare. Ledningen kommer att borraras under Fårholmen, se också yttrande och bemötande till Karlstad kommun, och därmed kommer naturvärdena där inte att påverkas. Skyddsvärda träd och alléer beskrivs i MKB:n både vad gäller förekomst, planerad hänsyn och eventuella konsekvenser av den planerade ledningen. Även artskyddsaspekter kopplade till fåglar och andra skyddade arter kommer att utredas i MKB:n.

Karlstad EI- och Stadsnät tackar för informationen om milstolpen, och meddelar att arbete inte kommer att ske inom 10 meter från yttre begränsning.

Vid känsliga passager kan rör borraras under området och ledningen dras sedan genom röret. Denna metod används exempelvis under Klarälven. Borrning minimerar påverkan på bäcken och minimerar risken för spridning av föroreningar. Informationen gällande förorenad mark och hantering av massor kommer att läggas in i kommande miljökonsekvensbeskrivning och miljöåtgärdsplan. Endast rena massor med känd föroreningsstatus kommer att användas. Masshanteringsplaner kommer att tas fram i detaljprojekteringen.

Karlstad EI- och Stadsnät bedömer att verksamheten inte utgör vattenverksamhet eftersom ledningen kommer att borraras under älven på ett djup av cirka 3 meter och därmed inte förändrar vattenområdets djup, storlek eller läge. Den närliggande miljön vid älven kommer inte heller att påverkas eftersom borrhjellen står långt från älven. Tekniken styrd borrning säkerställer att borrkronan inte riskerar att gå upp i älvbotten. Borrkronan är försedd med en mätsond för att säkerställa att avsett borrhjull hålls. Ingen inventering av vattenorganismer kommer därför att genomföras.

Karlstad EI- och Stadsnät bedömer vidare att det nämnda markavvattningsföretaget inte kommer att påverkas av den planerade ledningen. Inte heller Rudstjärnet kommer att beröras, men invasiva arter kommer att tas upp i MKB:n.

Mottagningsstationerna (av Länsstyrelsen kallade ledningscentralerna) kommer nämnas som en kumulativ effekt i MKB:n.

3.2 Karlstad kommun

Karlstad kommun har varit aktiva under hela projektet, dels genom att de varit med på projektmöten, dels genom att de varit med på fältbesök. I samrådet har kommunen valt att komma in med två separata yttrande, ett från miljönämnden via delegationsbeslut till miljöförvaltningen som inkom den 25 augusti, och ett från Teknik- och fastighetsförvaltningen som inkom den 9 september.

3.2.1 Miljöförvaltningens yttrande:

Miljöförvaltningen påminner om att man är skyldig enligt bestämmelserna i 10 kap 11 § miljöbalken att underrätta miljöförvaltningen om man upptäcker en förorening. I dessa fall kan det innebära att man behöver utföra vissa undersökningar för att bedöma situationen, samt att omhänderta massor till godkänd mottagare.

Miljöförvaltningen meddelar också att om överskottsmassor uppstår i projektet och de avses återanvändas på annan plats för anläggningsändamål är det viktigt att föroreningsinnehållet i massorna har undersökts. I vissa fall kan sådan återvinning också vara anmälningspliktig till miljönämnden om föroreningsrisken bedöms som ringa.

I övrigt har miljönämnden inget att erinra mot de planerade arbetena.

Karlstad EI- och Stadsnäts bemötande

Karlstad EI- och Stadsnät tackar för yttrandet. Informationen gällande förorenad mark och hantering av massor kommer att läggas in i kommande miljökonsekvensbeskrivning och miljöåtgärdsplan. Masshanteringsplaner kommer att tas fram i detaljprojekteringen.

3.2.2 Trafik- och fastighetsförvaltningens yttrande:

Trafik- och fastighetsförvaltningen anser att det förordade alternativet (A) är det bästa förutsatt att försiktighetsåtgärder vidtas. Det finns ett behov av kompletterande utredningar och några mindre justeringar för att minimera påverkan på naturmiljön men generellt är det en väl genomtänkt sträcka. De listar sedan varför de andra alternativen är sämre ur naturmiljösynpunkt.

En aspekt som bör vara med i miljökonsekvensbeskrivningen är hantering av eventuella massor som behöver tillföras. Dessa ska

2024-03-19

2024-100314-0001

vara fria från invasiva arter och bör helst vara näringsfattiga (t.ex. sandig jord) för att gynna en naturlig ängsflora.

Trafik- och fastighetsförvaltningen anser att det finns ett behov av en utredning om vilka skyddsvärda träd som kommer att påverkas, hur risken för negativ påverkan ska minimeras och vilka eventuella kompensationsåtgärder som behöver vidtas. En särskilt känslig tall vid Trumslagargropen vid Norra fältet. Tallen är mycket värdefull och dess rötter kan potentiellt sträcka sig under GC-vägen.

Eftersom ledningen planeras att dras i GC-väg bör påverkan på artrika vägkanter bli förhållandevis liten förutsatt att arbetet planeras noggrant för att undvika mark- och vegetationsskador under byggskedet. Dialog med kommunekolog på Karlstads kommun bör ske för att hitta lämplig lösning.

Kommunen anser att det i några områden finns behov av ökad kunskap i form av NVI (naturvärdesinventering) med fördjupningar inom vissa artgrupper för att kunna göra en korrekt bedömning av påverkan.

När det gäller framtida järnvägsplaner så behövs ett förtydligande kring skrivningen om Vålbergsrakan i järnvägsavsnittet (5.2.4) behövs. Kommunen föreslår en ny formulering.

Kommunen tar vidare upp hur eventuella konflikter med VA-ledningar ska hanteras, bland annat när det gäller kostnader. Kommunen skriver att varje konflikt med befintliga VA-ledningar ska behandlas separat med en gemensam överenskommelse eftersom området är så stort att det inte går att skriva något generellt. När det gäller GC-vägar så ser Trafik- och fastighetsförvaltningen positivt på samordning kring dessa och passa på att förbättra GC-vägar när markarbete pågår. Trafik- och fastighetsförvaltningen uttrycker vidare önskemål om att teckna markavtal för att hantera framtida förändringar.

Slutligen lyfter TFF frågan om geoteknik och bifogar en karta med några områden markerade där man behöver ha koll på att schakten inte påverkar stabiliteten för väg, bro över Klarälven eller intill en större byggnad.

Trafik- och fastighetsförvaltningen avslutar sitt yttrande med några punkter att ta vidare i arbetet. Dessa punkter ses snarare som medskick och fortsatta diskussionspunkter för samverkan mellan Karlstad kommun och Karlstad El- och Stadsnät (och Region Värmland), så de besvaras inte i denna samrådsredogörelse. De frågor dock om arbetet är klart före

2024-03-19

2024-100314-0001

2026, och svaret är att byggnation inte kommer att påbörjas före 2026.

2024-03-19

2024-100314-0001

Karlstad EI- och Stadsnäts bemötande

Karlstad EI- och Stadsnät tackar för yttrandet. Hanteringen av massor kommer att beskrivas i mer detalj i kommande miljökonsekvensbeskrivning och miljöåtgärdsplan, och där kommer frågan om invasiva arter och önskemål om näringsfattiga massor att tas upp. Masshanteringsplaner kommer att tas fram i detaljprojekteringen som en bilaga till miljöåtgärdsplanen. Föreningar kommer att hanteras enligt gällande föreskrifter.

Eventuell påverkan och hänsynsåtgärder för skyddsvärda träd kommer att utredas inom ramen för miljökonsekvensbeskrivningen och tas in i miljöåtgärdsplanen i samband med detaljprojekteringen. Angående tallen vid Trumslagargropen så kommer den inte att påverkas, vid behov kan vi dra ledningen närmare bilvägen. Karlstad EI- och Stadsnät kommer att söka grävstillstånd innan arbete påbörjas.

Eventuell påverkan och hänsynsåtgärder för de artrika vägkanter som ledningen passerar utreds inom miljökonsekvensbeskrivningen och tas in i miljöåtgärdsplanen i samband med detaljprojekteringen.

Angående behov av fördjupade inventeringar i vissa områden så kommer Karlstad EI- och Stadsnät att titta närmare på dessa områden i miljökonsekvensbeskrivning och detaljprojektering, och målsättningen är att undvika de nämnda områdena eller använda särskilt anpassad teknik, så att ingen av de nämnda artgrupperna påverkas. Vår slutsats är därför att inga ytterligare utredningar behövs.

Karlstad kommun har låtit genomföra en inventering av mindre hackspett (rödlistad som NT, Nära hotad), och Fårholmen har bedömts vara mycket lämplig som häckningsmiljö. Området kommer att passeras genom borrhning. Denna teknik används på känsliga platser för att minimera störningen. Vi bedömer att detta teknikval inte kommer påverka den lokala populationen av mindre hackspett och andra fågelarter som finns på platsen. Information om förekomsten av mindre hackspett kommer att arbetas in i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen.

Karlstad EI- och Stadsnät tackar för förtydligandet om framtida järnvägsplaner och uppdaterar informationen i kommande miljökonsekvensbeskrivning. Se också yttrande från Trafikverket.

Mark-, avtals- och ersättningsfrågor behandlas utanför detta samråd. Grävstillstånd kommer att sökas för arbetena. Återställandet av de GC-vägar som påverkas kommer att regleras i avtal. Ledningsrätt kommer att sökas för den planerade markkabeln.

Kabeldragningen kommer, precis som TFF själva skriver, att inte innebära så stora schaktdjup. Men givetvis kommer Karlstad EI- och Stadsnät att undersöka att ingen negativ påverkan kommer att uppstå p.g.a. det planerade arbetet.

Karlstad EI- och Stadsnät ser fram emot fortsatt dialog med de berörda tjänstepersoner som ansvarar för olika delar som beskrivits i yttrandet, ex. kommunens parkenhet och kommunekolog.

2024-03-19

2024-100321-0001

3.3 Polismyndigheten Region Bergslagen

Svarar genom LPO Karlstad (Lokal polisområde Karlstad) att de har ingen erinran under förutsättning att involverade aktörer följer gällande lagar och förordningar.

3.4 Region Värmland

Region Värmland inkom med ett yttrande den 23 augusti, men då svaret rörde ett område som inte berörs av den planerade ledningen, och eftersom Karlstad El- och Stadsnät är intresserade av att få in synpunkter från exempelvis kollektivtrafik och blåljusverksamhet, så hölls ett samrådsmöte med Regionen den 8 september 2023.

I det ursprungliga yttrandet skrev Regionen: Vi ser det som positivt att kommunens elkapacitet byggs ut. Vi vill dock flagga för att OM beslut om byggande av ny bussdepå tas, i det område som hittills har utretts, kan det finnas behov av samordning så att grävarbetena inte stoppar upp byggtrafik etc. Arbetena behöver samordnas, helt enkelt, om bussdepå-ärendet fortsätter med avseende på Välsvikensförslaget. I övrigt har vi inga synpunkter!

Den 6 september inkom ett kort yttrande där ambulansen uppdragsger projektet (Karlstad El- och Stadsnät) att säkerställa att det vid alla tillfällen finns en säker utryckningsväg till och från ambulansstationen i Karlstad. I övrigt kommer ambulansen hållas underrättade och kallas till möten framledes om behov uppkommer.

Efter samrådsmötet inkom Region Värmland den 21 september med ett yttrande där det framkommer att Region Värmland ställer sig positiva till att arbetet görs så att elnätets kapacitet förbättras. Yttrandet fortsätter med önskemål om fortsatt dialog i god tid innan grävarbeten påbörjas. Senast två veckor innan varje deletapp påbörjas önskar Regionen få information så att de har möjlighet att få ut eventuell trafikpåverkan i deras informationskanaler. Vid sektioner med stor trafikpåverkan ser de gärna en tidig dialog (innan TA-planer tas fram). Region Värmland meddelar att detta är särskilt viktigt i Våxnäs eftersom det innebär en påverkan för deras fordons framkomlighet i området. Regionen har ytterligare två synpunkter: De förespråkar att arbete som sker utanför tandläkarmottagningen på Norrstrand görs nattetid, vilket även är fördelaktigt för Shells verksamhet tvärs över gatan, och gällande val av sträcka ser Regionen dragningen vid Hagalund som det bästa alternativet.

2024-03-19

2024-100314-0001

Karlstad EI- och Stadsnätts bemötande

Karlstad EI- och Stadsnät tackar för yttrandet och tar med sig synpunkterna i den kommande planeringen. Karlstad EI- och Stadsnät ser fram emot fortsatt dialog med de berörda delarna av Region Värmland.

2024-03-19

3.5 Räddningstjänsten Karlstadsregionen

Räddningstjänsten svarar att de inte har några synpunkter gällande dragningen av ny kabel. Yttrandet är framtaget i samråd med fastighetsförvaltare på teknik- och fastighetsförvaltningen på Karlstads kommun.

Karlstad EI- och Stadsnät tackar för svaret.

2024-100314-0001

3.6 Övriga myndigheter och statliga verk

Elsäkerhetsverket skriver att de inte har några synpunkter i detta skede av tillståndsprocessen.

Energimyndigheten skriver att de generellt inte deltar i samråd enligt miljöbalken eftersom det inte är deras roll eller inom deras kompetens att göra en bedömning av den enskilda verksamhetens eller åtgärdens lokalisering, omfattning och utformning, de miljöeffekter som verksamheten eller åtgärden kan antas medföra i sig eller till följd av yttre händelser eller miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning.

Försvarsmakten skriver att de inte har något att erinra i rubricerat ärende.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap skriver att de har inget att invända mot denna markkabel.

Naturvårdsverket avstår från att delta i rubricerat samråd.

Skogsstyrelsen gör bedömningen att förläggning av markkabeln inte förväntas orsaka betydande skada på naturvärden.

Statens Geotekniska institut (SGI) meddelar att de avstår från att skicka ett yttrande.

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) påpekar att det i avsnitt 5.2.1 (sid 18) i samrådsunderlaget anges det att gällande referensvärde är 0.2 mikrot Tesla, men korrekt och gällande referensvärde är 100 mikrot Tesla. Vidare ser SSM positivt på hänvisningen till gällande forskningsläget angående elektromagnetiska fält och hälsorisker samt att myndigheternas rekommendationer avses att efterföljas. SSM ser också positivt på att magnetfältsberäkningar kommer att genomföras och presenteras i en kommande komplettering av boendemiljöavsnittet. Beräkningar bör diskuteras utifrån påverkan på boende runt omkring. SSM bifogar också information om elektromagnetisk strålning och elektromagnetiska fält.

Karlstad EI- och Stadsnätts bemötande

Karlstad EI- och Stadsnät tackar för informationen. Värdet 0,2 mikrot Tesla är Karlstad kommuns eget riktvärde, och detta ska tydliggöras i kommande miljökonsekvensbeskrivning och i ansökan. De planerade magnetfältsberäkningar kommer att utföras och diskuteras utifrån eventuell påverkan på närboende.

Svenska kraftnät skriver att de i dagsläget inte har några anläggningar eller intressen som berörs i det aktuella området och har därför inga synpunkter på rubricerad remiss.

Karlstad EI- och Stadsnät tackar för inkomna svar.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) avstår från att lämna platsspecifikt yttrande men hänvisar till SGU:s allmänna riktlinjer som bifogas.

Trafikverket har inkommit med två separata skrivelser.

2024-03-19

2024-100314-0001

Den första som inkom 27 juni gäller några frågor kring referensvärdet för strålning i samrådsunderlaget där frågeställaren undrar vilken EU-riktlinje vi hänvisar till gällande det värde på 0,4 µT som nämns i underlaget, och påpekar att hänvisning till denna saknas i referenslistan. Frågan gäller också den siffra på 0,2 µT som anges.

Karlstad EI- och Stadsnäts bemötande

Karlstad EI- och Stadsnät svarar att siffran på 0,2 µT kommer från Karlstad kommuns översiktsplan, och siffran 0,4 µT kommer från EU:s rekommendationer, som blivit branschstandard i Sverige. Detta kommer förtydligas i kommande miljökonsekvensbeskrivning och referenslistan kommer att uppdateras.

Det andra yttrandet från Trafikverket daterat 6 juli börjar med att konstatera att ärendet berör järnväg Värmlandsbanan samt vägarna E18 och 236, för vilka Trafikverket är infrastrukturhållare.

Ny mottagningsstation:

I samrådsunderlaget omnämns att markkabeln kommer att gå via en ny 130 kV-station, kallad Karlstad Norra Mottagningsstation (KNM), vid Sandbäcken. Den nya KNM-stationen ingår inte i detta samråd. Trafikverket vill dock i sammanhanget påpeka att det läge för KNM som är markerat i översiktskartorna ligger nära Värmlandsbanan, vilket kan komma att kräva särskilda hänsyn vid närmare inplacering och detaljprojektering av stationen.

Framtida järnvägsplaner:

Trafikverket vill förtydliga att en ny järnväg Grums/Vålberg – Karlstad, den så kallade Vålbergsrakan, inte finns i några planer. Trafikverket har inte heller något uppdrag att utreda en ny järnvägssträckning i denna relation.

Utbyggnad av Värmlandsbanan till dubbelspår, finns framlagt som åtgärdsförslag med som första etapp delen Karlstad – Kil. Det är inte upptaget i någon finansieringsplan ännu, vilket gör att det inte kommer att realiseras på denna sida år 2030. Värmlandsbanan kommer att beröras av ledningen vid Säterivägen, men det är således troligt att kabeldragningen kommer utföras innan Trafikverket vet hur järnvägen kommer att byggas ut i det området.

Trafikverket förutsätter att dragningen kommer att ske med schaktfri förläggning under järnvägen. Om möjligt vore det

2024-03-19

2024-100314-0001

positivt om det kan göras på sådant djup och med sådan längd att ett tillkommande järnvägsspår kan anläggas på endera sidan om befintligt enkelspår utan att påverka markkabeln.

Trafikverket ser fram emot en fortsatt dialog kring detta.

Hänsynsåtgärder och tillstånd:

Trafikverket förutsätter att anläggande av markkabeln sker genom så kallad schaktfri förläggning vid passage av Värmlandsbanan samt de statliga vägarna E18 och 236 och att det kan ske helt utan inskränkningar i järnvägs- respektive vägtrafiken. Trafikverket avslutar sitt yttrande med att informera om vilka tillstånd som behövs för ledningsdragning under järnväg och vägområde för väg E18 och väg 236.

Karlstad EI- och Stadsnäts bemötande

Karlstad EI- och Stadsnät kommer att ta med sig denna information i det fortsatta arbetet med detaljprojektering, tillståndsansökningar och framtida byggnation. Karlstad EI- och Stadsnät ser fram emot en fortsatt dialog med Trafikverket.

3.7 Organisationer

Inga av de organisationer som bjudits in till samrådet har valt att lämna yttranden. Vi har efterfrågat svar från Klarälvsbanans intresseförening utan framgång.

3.8 Företag från Ledningskollen

Ellevio

Ellevio börjar sitt yttrande med att konstatera att den föreslagna sträckningen av kabeln är belägen utanför deras områdeskoncession men berör luftledningar med koncession för linje i den östra delen.

De fortsätter med att skriva att den nya kabeln föreslås att förläggas parallellt med deras 130 kV-luftledningar in mot Karlstad östra. Det är viktigt att den nya kabeln inte begränsar deras möjlighet att nyttja deras rättigheter för ledningarna. Den nya kabeln behöver placeras utanför deras ledningsrätt och hålla ett horisontellt avstånd på minst 10 meter från yttre fas, stolpar och stag.

2024-03-19

2024-100314-0001

Luftledningarna är direktjordade och det måste beaktas vid anläggandet av kablarna.

För minsta möjliga påverkan på och från deras ledningar föreslår Ellevio att kabeln kan förläggas längs med Edsgatevägen i stället för parallellt med deras ledningar och att detta alternativ bör utredas. Om kabeln ändå ska förläggas parallellt med deras ledningar är det viktigt att vid genomförandet beakta riskerna med att arbeta i närheten av luftledning.

Karlstad El- och Stadsnätets bemötande

Karlstad El- och Stadsnät tackar för värdefull information, och kommer att ta kontakt med Ellevio framöver för att diskutera eventuellt behov av avtal.

Det inte är optimalt att förlägga kabeln längs Edsgatevägen eftersom det finns skyddsvärda träd och befintliga ledningar på den sida av vägen som skulle vara möjlig. Däremot görs bedömningen att kabeln kan förläggas i kanten av befintlig ledningsgata för 130 kV-luftledningarna utan att komma för nära eller påverka Ellevios möjlighet att nyttja deras rättighet för ledningarna.

Följelinan (jordlinan) vid parallellgången in mot stationen kommer att vara isolerad och rörförlagd.

3.9 Fastighetsägare och allmänhet

Brf Bjälken (██████████) har inga synpunkter angående planering av ny markkabel som planeras som det ser ut idag. Vi tackar för att vi blivit tillfrågade.

Karlstad El- och Stadsnät tackar för inkomna svar.

Fastighetsägaren till ██████████ önskar en inzoomad karta över fastigheten för att se detaljerna över var kabeln är tänkt att gå. Fastighetsägaren har en tujahäck samt ett gäng stora träd mellan fastigheten och GC-väg samt Hagalundsvägen. Dessa dämpar ljud och funkar som insynsskydd som fastighetsägaren hoppas får vara kvar om det är så att kabeln kommer gå på norra sidan Hagalundsvägen just här.

2024-03-19

2024-100314-0001

Karlstad EI- och Stadsnäts bemötande

Karlstad EI- och Stadsnät har svarat på frågan om inzoomad karta under samrådstiden. Vad gäller häcken och träden så är arbetet med ledningsdragningen fortfarande i ett tidigt skede och inte förrän i den så kallade detaljprojekteringen kommer vi veta exakt vilka träd som eventuellt kommer att behöva avverkas. Vi har nära kontakt med kommunens parkavdelning och ska göra vårt yttersta för att spara så många träd som möjligt. I dagsläget verkar det som att inga träd eller häckar kommer att avverkas på privat mark.

Fastighetsägaren inleder sitt yttrande med en önskan om att förslagen dragning beskrivits mer detaljerat i samrådsunderlaget med stöd av en högupplöst karta, alternativt att dragningen även presenterats på webben med en detaljerad GIS-karta.

Fastighetsägaren informerar om att det finns ytterligare artrika vägkanter, med sandig jord och/eller värdefull torrängsvegetation och där ett stort antal arter av bin, rovsteklar och andra insekter observerats, än de som tagits med i samrådsunderlaget, exempelvis västerut längs Hagalundsvägen och vid Körkarlsrondellen. Flera av de observerade arterna har varit rödlistade i tidigare rödlistor (till exempel sandsmalbi *Lasioglossum sabulosum* och fibblesandbi *Andrena fulvago*), vilket tyder på att de är extra skyddsvärda då de tidigare har bedömts ha minskande och/eller sårbara populationer som motiverat rödlistning.

Slutligen önskar fastighetsägaren att under byggnationen bör gång- och cykeltrafik ses som lika prioriterad som biltrafik. Därför bör alternativa färdvägar iordningställas och skyltas för gång- och cykeltrafik om GC-vägar tas i anspråk under byggnationen.

2024-03-19

2024-100314-0001

Karlstad EI- och Stadsnäts bemötande

I samrådsskedet är det ännu för tidigt att visa detaljerade kartor över den planerade ledningsdragningen, utan detta görs först vid detaljprojekteringen.

Karlstad EI- och Stadsnät ska titta närmare på de vägkanter och arter som nämns i yttrandet i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen och miljöåtgärdsplan. En viss störning av exempelvis sandiga miljöer kan vara gynnsam för både växter och insekter, men det är i så fall viktigt att störningen sker på rätt sätt och vid rätt tidpunkt. Se vidare Karlstad kommuns Trafik- och fastighetsförvaltnings yttrande.

Mer information kommer närmare byggfasen, men alternativa vägar för fotgängare och cyklister kommer att finnas.

Fastighetsägaren till [REDACTED] förordar alternativ D.

Karlstad EI- och Stadsnät tackar för synpunkten och tar den med sig i det fortsatta arbetet.

Fastighetsägare till [REDACTED] undrar om eventuell påverkan på de björkar som finns ca 10 m norr om deras fastighet. De drygt tiotalet träd som finns där är viktiga för bullerdämpning, insynsskydd och vindskydd men också för en trivsam och mindre kal utemiljö. Träden avskärmar deras fastighet från de kraftigt trafikerade vägarna E18 och Östra infarten vilket är därför mycket värdefulla för dem. De vill att träden lämnas orörda och undrar hur Karlstad EI- och Stadsnät plan ser ut.

Karlstad EI- och Stadsnäts bemötande

Karlstad EI- och Stadsnät tackar för synpunkten och tar den med sig i det fortsatta arbetet. Arbetet med ledningsdragningen är fortfarande i ett tidigt skede och inte förrän i den så kallade detaljprojekteringen kommer vi veta exakt vilka träd som eventuellt kommer att behöva avverkas. Vi har nära kontakt med kommunens parkavdelning och ska göra vårt yttersta för att spara så många träd som möjligt.

2024-03-19

2024-100314-0001

Familjen boende på fastigheten [REDACTED] har inkommit med en rad frågor som sammanfattas här nedanför.

Vilka åtgärder planeras för de barn som går på Tallåsens förskola på Våxnäs? Markkabeln kommer gå mycket nära förskolan och vilken hänsyn tas till barnen med tanke på buller och damm under arbetet samt eventuell ökat magnetfält över tid?

Förbi vårt bostadsområde vid Gustavsberg är bedömningen en risk 3 för föroreningar i marken. På vilket sätt kommer för- och efterkontroll att göras? Vi önskar även en för- och efterbesiktning av radonhalt i vårt hus samt att ni tar ansvar för eventuella höjda radonvärden vid efterbesiktning.

Då vår bostad befinner sig inom 20 meter från huvudvägen för markkabeln önskar vi även att en extra mätning av magnetfält görs efter projektet så att inte värden ligger över rekommenderad gräns. Vilket ansvar tas om värdena överstiger?

Under hur lång tid och under vilken period beräknas arbetet från KVM och förbi Gustavsberg pågå? Vi är mycket oroliga att arbetet planeras under sommaren vilket i så fall sammanfaller med skolavslutningar, semester osv. Ges någon kompensation för detta?

Färdigställs arbetet mellan KVM-Gustavsberg innan etapp Våxnäs påbörjas?

Familjen undrar också om en bättre övergångsförbindelse vid bussplatsen "Östra Gustavsbergsvägen" från Hagalundssidan till Gustavsberg planeras in i projektet?

2024-03-19

2024-100314-0001

Karlstad EI- och Stadsnäts bemötande

Riktlinjer i Naturvårdsverket allmänna råd om buller från byggplatser, NFS 2004:15, ska följas gällande med hänsyn till utförande och arbetstider vid bullrande arbeten. Vid arbeten i dammig miljö ska detta ske i enlighet med var tid gällande lag om arbetsskyddsföreskrifter.

Det är verksamhetsutövaren som ansvarar för att myndigheternas rekommendationer om elektromagnetisk strålning följs. Inga mätningar kommer att göras vid enskilda hus eller lokaler, utan magnetfältsberäkningar kommer att utföras och en graf som visar utfallet tas fram och bifogas miljökonsekvensbeskrivningen. Se också yttrande och bemötande till SSM. Kablarna kommer att avge marginellt magnetfält på det avstånd som finns mellan dem och huset. Vid frågor om strålning och radon i bostadsmiljö kan kommunen kontaktas.

Föroreningar hanteras som vid alla grävarbeten enligt projektet framtagna miljöåtgärdsplan och masshanteringsplan. Se vidare yttrande och bemötande till Karlstad kommuns miljönämnd.

Radon i bostadshus påverkas inte av det planerade arbetet och inga mätningar kommer att utföras.

Arbetet planeras att startas upp tidigast 2026. Det är i dagsläget för tidigt att bedöma exakt när olika delar ska anläggas, och i vilken ordning olika delar byggs, men alla berörda kommer att informeras i god tid. Karlstad EI- och Stadsnät strävar efter att orsaka minsta möjliga störning för närboende. Ingen kompensation utgår för störningar.

I normala fall färdigställs en etapp i taget, men Karlstad EI- och Stadsnät kan inte ett mer exakt svar i dagsläget.

Frågan om övergångsförbindelse vid bussplatsen är vidarebefordrad till kommunens trafik- och fastighetsförvaltning.

Verksamhetsutövaren på [REDACTED] St1 Sverige AB har tidigt inkommit med önskemål om att ses på plats vid deras fastighet [REDACTED] (Shellstationen) vid östra infarten i Karlstad. Ett platsbesök genomfördes den 21 augusti 2023 och ST1 har sedan skickat in följande synpunkter och önskemål:

2024-03-19

2024-100314-0001

Säkerhetsställ att allt entreprenörsarbete förbi Shellstationen följer alla lagkrav och regler för arbete vid bensinstation. Del av arbetsområde kommer vara närliggande stationens drivmedelscisterner. Vid behov kontakta både St1 och Räddningstjänsten för godkännande och förtydligande.

Säkerhetsställ att Shellstationens försäljning inte påverkas i form av att infart/utfart blockeras och att arbetsmaskiner endast under kortare tillfällen skymmer stationen från väg.

Både personbilstrafik och tung trafik besöker stationen, vilket behöver beaktas vid arbete som kan påverka infart/utfart. Planera så att entreprenaden förbi St1 fastighet genomförs så snabbt som möjligt för minsta möjliga påverkan och intäktsbortfall för stationen. Gäller för både fordonsburna kunder samt för de som kommer till stationen via cykel eller gående.

Vi önskar att arbetsbodar och utrustning inte placeras vid vår fastighet/verksamhet för att stationen så lite som möjligt ska skymmas från väg.

Återställ alla ytor utanför stationen så snabbt som möjligt efter att schakt är utfört och markkabel är nedlagd. Så en begränsad tillgänglighet för stationens kunder blir så liten som möjligt.

Håll en nära dialog och information med ansvarig på St1, i den mån det är möjligt att inhämta återkoppling från St1 på de kommande mer detaljerade planerna för arbetet förbi St1 fastighet.

Karlstad EI- och Stadsnäts bemötande

Karlstad EI- och Stadsnät kommer att ta dessa önskemål i beaktande i byggfasen. Mer information kommer att skickas ut till fastighetsägare och allmänhet i samband med byggfas. Målsättningen är alltid att projekt ska ha så kort och liten påverkan som möjligt på berörda fastigheter och andra intressenter. Karlstad EI- och Stadsnät ser fram emot en fortsatt dialog med ST1.

■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■ svarar att som fastighetsägare till ■■■■■■ och ■■■■■■ i Karlstad kommun har vi inget att erinra angående anläggning av ny markabel.

Karlstad EI- och Stadsnät tackar för inkomna svar.

2024-03-19

2024-100314-0001

Ägare av fastigheten [REDACTED] framför sin åsikt vad gäller projektet Karlstads stadsnät.

Kabeln ska dras längs Hagalundsvägen (variant A) och bestående träd kan behöva avverkas för det. Hagalundsvägen är ganska trafikerad och träden utgör viktigt element som minskar buller, renar luften och är även estetiskt och ekologiskt viktiga varför hen ber om en lösning som skulle behålla alla högvuxna träd i området.

Karlstad EI- och Stadsnäts bemötande

Karlstad EI- och Stadsnät tackar för synpunkten och tar den med sig i det fortsatta arbetet. Arbetet med ledningsdragningen är fortfarande i ett tidigt skede och inte förrän i den så kallade detaljprojekteringen kommer vi veta exakt vilka träd som eventuellt kommer att behöva avverkas. Vi har nära kontakt med kommunens parkavdelning och ska göra vårt yttersta för att spara så många träd som möjligt.

2024-03-19

2024-100314-0001